

KÖZÉRDEK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitlér sora 40 fillér.

A királyi manifesztum.

Egy igen szokatlan, érdekes és fölöt-
 tébb nevezetes, egyszerűségében és
 őszinteségében szinte megkapó okmányt
 közölt a Hivatalos Közlöny: a király
 kéziratát Khuen-Héderváry Károly gróf
 miniszterelnökhöz, melynek hivatása,
 hogy a konfliktust, mely politikai helyze-
 tünket összebonyolította és válságossá
 tette, békés, mondhatni atyai kézzel
 megoldja.

Megfogja-e oldani, nem tudjuk, de
 reméljük. Reméljük azért, mert semmit
 nem tudunk a jelen helyzetben sem
 mástól, sem magunktól, a mi kisebb
 kockázattal, tiszteletreméltóbb formában,
 le- és fölfelé való lojálisabb őszinteséggel
 ragadná meg a konfliktus lényegét, hogy
 kettévágja a másképp megoldhatatlan
 csomót.

Tartalma ez: a király kijelenti, hogy
 minden távolabb áll tőle, mint az, hogy
 a nemzet bármely jogát, így az ujoncz-
 megajánlási jogát is csorbitsa; ellenben
 tiltakozik az ellen, hogy a már megaján-
 lott katonaság használatában az ő feje-
 delmi joga elé új, olyan korlátozást
 szabjanak, a mi a törvényben eddig
 nincsen. Más szóval: a megajánlás
 a nemzeté; a megajánlott a királyé.
 Ehhez nem enged nyulni, amah-
 hoz pedig ő nem nyul.

A kézirat szövege a következő:

Kedves Gróf Khuen-Héderváry!

Mély sajnálattal észleltem törvényadta
 fejedelmi jogaim tartalmára vonatkozó
 azt a nézeteltérést, a mely Önt és mi-
 nisztartársait lemondásuk benyújtására
 indította volt.

Kormányzatomnak az alkotmányos élet
 áldásos helyreállítását követett egész
 ideje alatt gondosan őrködtem a törvény
 és az alkotmányos rend épségben tartása
 fölött.

Zavartalan birtokában van a nemzet
 összes alkotmányos jogainak, ezek között

az ujonczmegajánlás jogának is, és mi
 sem áll tőlem távolabb, mint ennek
 érintése vagy csorbitása.

Másrésről azonban ragaszkodnom kell
 azon az 1888. évi XVIII. törvénycikk-
 ben rám ruházott fejedelmi jogaimhoz
 is, a melyek értelmében behivhatom
 vagy bentarthatom az ezen törvényben
 megjelölt tartalékosokat és póttartaléko-
 sokat, a midőn ezt különös körülmények
 szükségessé teszik.

A milyen határozott akaratom tiszte-
 leiben tartani a nemzet alkotmányos
 jogait, éppen olyan határozottsággal kell
 alkotmányos fejedelmi jogaimat is sér-
 tetlenül föntartanom és uralkodói felada-
 tomnak csak akkor felelhetek meg, ha
 együttesen tölthetem be ezen kettős
 hivatásomat.

Bizalommal hívom fel a nemzetet,
 könnyítse meg ezen feladatomban lelki-
 ismeretemmel összeegyeztethető módon
 való teljesítését és ezzel biztosítsa a
 király és a nemzet egyetértésén alapuló
 alkotmányos munka folytatását.

Kelt Bécsben, 1912. márczius hó 30. án.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Igen rövid okmány ez, de igen tar-
 talmas. Az egész egy tény, a melylyel a
 király ugyszólván személyesen intéz el
 egy bonyodalmat, a melyet tanácsosai
 nem voltak képesek megoldani. Ebben a
 tényben ő felségének ugyszólván egyéni
 karaktere nyilatkozik meg. Sokat emle-
 getett bölcsesége, egy hosszú és próbált
 élet tapasztalása és az az elszánt akarat,
 hogy azt a jogrendet, melyet ugyszólván
 ő teremtett meg olyan munkatársakkal,
 mint Deák Ferencz és Andrássy Gyula
 gróf és társaik, azt élete végső napjáig
 fönn akarja tartani abban az értelemben,
 a hogy csinálta s eddig föntartotta. E
 czélért leszáll a trónjáról, nyilatkozik
 és lelkét kitarja a nemzett előtt, mert
 az csak forma, hogy a kézirat Héder-
 várynak szól, tartalma a nemzetre apellál.

Am a ténynél, a kézirat összeségénél
 nem kevésbé fontosak az okirat részletei,
 az egyes mondatok. Mind mintha a
 magyar nemzet aggódó, s tán gyanakvó
 fiainak megnyugtatóra volnának szánva.

Ugy tetszik, valamelyes drámai erő
 van ebben a kis manifesztumban. Köz-
 vetlenség, keresetlenség és megkapó
 nyíltság.

Egy koronás aggastyán, a ki, mióta
 közel lépett a magyar nemzethez, hosszú
 negyvenöt esztendőök változandóságai
 alatt mindig osztatlan és változás nélkül
 bírta a nemzet szeretetét és hódoló
 tiszteletét, most e válságos órában, a
 lelkiismerete nyugalmát kéri tőlünk.
 Könnyítsük meg királyi intézkedését.
 Könnyítsük meg fejének Szent István
 súlyos koronáját.

Vajjon mit tudnánk a helyzetből a
 magunk számára becsesebbet kicsikarni,
 mint aggastyán királyunk nyugodt lelki-
 ismeretet, hozzánk való bizodalmat, sze-
 retetünkben és hűségünkben való hitét,
 megbizonyítva, hogy tőlünk sem állott
 semmi sem távolabb, mint hogy az ő
 alkotmányos fejedelmi jogait csorbitsuk,
 és viszont a mi lelki békénk biztosítá-
 sára is teljesen elég az ő fejedelmi
 szava és a törvény szentsége.

Városi ügyek.

A közigazgatási bíróság a polgár-
 mester választást alaki okok miatt megsemmisi-
 tette. A felső hatóságok és azok eljársai
 iránt érzett köteles tiszteletünk tiltja, hogy
 e határozat bírálataba bocsátkozzunk, ha
 mindjárt e kérdésben elfoglalt a haspöntünkkel
 nem is egyezik.

Azonban publikálni kívánjuk, hogy ezen
 ítelet a helyzeten elfogulatlanul ítélni tudó
 és Sándor Jenőt méltányolni képes komoly
 férfiak előtt absolute nem változtatott, mert
 Sándor Jenőnek a város ügyei iránt
 ujabban is, polgármestersége alatt tanusított
 igen nagy érdeklődése, buzgósa és a rövid
 idő alatt felmutott eredmények, csak méltán
 biztosítják újabb megválasztását.

Linoleum gyári raktár.

HAAS LIPÓT Kolozsvár

Mátyás király-tér 11. szám.

72 4-28.

pamlag-behuzatokat; kredencz csipkéket; gyermek és női kötényeket. — Gummi áruk, ágybetétek, lapdák, babák, fésűk, bőrkalapok, sapkák, Usona fajta gumisarkok, torna- és sárccipők igen nagy választékban kaphatók.

Ajánlja felsorolt árult: Valódi parafa lino-
 leumokat szobák bevonására, ebédő- és futó
 szőnyegeket; viaszos-vászon terítőket; asztal-és

A CZIM FONTOS: kérjen árjegyzéket.

A választás megsemmisítése csak alkalmat adott arra, hogy a képviselőtestület bizalma Sándor Jenővel szemben az újabb választásnál egyhangulag nyilvánuljon meg.

Vinczellér- és polgári leányiskola Nagyenyeden.

Sándor Jenő polgármester utánjárására és érdeklődésére, a legilletékesebb helyről, a következő választ nyerte a Vinczellér- és polg. leányiskola felépítésére vonatkozólag:

Lukács László pénzügyminiszter, a földmivelésügyi miniszterhez intézett átiratában hozzájárult ahhoz, hogy a Nagyenyeden emelendő Vinczellér-iskola építkezési költségeire — az 1912. évi állami költségvetésben engedélyezett 140,000 korona hitelen felül — még feltétlenül szükséges összeg az 1913. évre egybeállítandó állami költségvetésbe felvételnek.

A közoktatásügyi miniszter pedig 292,000 korona költséggel egy új állami polgári leányiskola felépítését határozta el és a tervezessel Novák Imre építész már meg is bizta.

Mindkét iskola elhelyezése az eddigi baromvásártéren fog történni. Tudva van, hogy a baromvásártér a honvéd laktanya mellé lesz átvéve, így az üresen maradt, parcellázásra kerülő, város tulajdonát képező nagy térség értéke ezen új építkezésekkel óriási módon fog emelkedni, mert ez által, a különben fekvésenél fogva is szép, de a minden tekintetben építkezésre alkalmas területen egy újabb városrész fog ki-fejldni, kiépülni. Együttal arról is megjött az értesítés, hogy a város eddigi államsegélyt 16.000 koronára emelte fel, amely már ki is lett utalva a folyó 1912. évre.

Lukács László, városunk képviselője ezáltal is újabb bizonyítékát adta annak, hogy Nagyenyed város anyagi és kulturális érdekeit szolgáló ügyei iránt milyen jóindulattal érdeklődéssel viseltetik.

Kossuth Lajos képének teleplezési ünnepén.

Irta és a városi képviselőtestület diszközgyűlésén elmondotta Fogarasi Albert, ny. rektor-professor.

(II. folytatás)

Képzeli el Ilyés prófétát, hogy megállítja tüzes szekeret, elhagyja Jehovát és nemzetét s megvonul valahol a Jordán vize mellett a részére teremtetett nyugodalmas állásba.

Azt mondja nekünk az a kép, hogy nemzetünk érdekeit magán haszonért eladni feláldozni a legnagyobb bűn.

Legyen meg a magyar munkának, szorgalomnak, tudásnak is a jutalma, becsülete és védelme. A gondolat, az ige hamar testté lön. Kossuth Lajos megalkotta a magyar védőegyesületet.

Most is mondja, ismétli százszor, meg százszor mindnyájunknak ezeket az igazi nemzetvédő igeket. Az önálló vámtérületet mindenelőtt hazafiságunk határkorlátai állítják fel.

Egy istenem, egy életem,
Kossuth Lajos a követem.

Ez a nép lelkeből fakadt jelszó vitte be 1847. őszén a képviselőházba Pestmegyében. Ettől fogva a törvényhozó testület lelke, vezetője Kossuth Lajos volt. Vele a magyar nép lelke vonult be oda, ahol a nemzet sorsa intéztek.

Ennek szárnyain vonultak be 1848. tavaszán a pozsonyi diétaára az újkor világitó eszméi a:

Az oltáregylet vallásos összejövetele.

A városháza közgyűlési termében Virágvasárnapján délután fel 6 órakor a nagyenyedi oltáregylet vallásos összejövetelt rendezett. Az összejövetel műsorának minden egyes pontja elismerésre és meglepedésre talált. Majláth Ferencné urasszony szép és tiszta hangjával, kellemes előadásával nyerte meg a közönség tetszését, annál is inkább, hogy az előadott dalok között voltak saját szerzeményük is.

Rass Károly gyulafehérvári lelkész hatást keltő szabad előadásában azt fejtegette, hogy a társadalom fejlődésében a vallás miként vesz részt. A társadalom olyan mint az organizmus, folytonos fejlődés alatt áll. Az újabb és újabb célokért való folytonos küzdelem a társadalom fejlődése. Azonban a nagy célokat, nagy eszméket a nagy tömeg megérteni nem képes éretlensége és önző, anyagi gondolkodása miatt. Azért kötelességünk a tömeget intelligenssé nevelni és önzetlenségre, önfeláldozásra tanítani vagyis szívet nevelni. Erre van hivatva a vallás, az egyház és épen Krisztus vallása. Az ideális társadalmat önzetlen, önmegadó egyének alkotják, Krisztus vallása pedig ideálizmust hirdet. Azonban a vallásba vetett hit most megrendült s nincsenek is most nagy eszmék, nagy célok, a mikért hajdan a vallásos emberek a legnagyobb hősiességgel, önfeláldozással küzdöttek. Keresztes hadjárat, magyaroknak törökök elleni küzdelme stb. Az emberekből az idealizmus kivészett, nincsenek álmai, ma már csupán kenyérkérdés, pénz és testi érzelmek uralkodnak és ezért nincs társadalmi fejlődés. Az emberiséget helyesebb és jobb irányban nevelni a vallás, az egyház van hivatva.

Azután Csukly Kálmán tordai kántor harmonium kísérettel saját szerzeményű egyházi dalait énekelte, igen nagy tetszést ért el szép bariton hangjával.

Helybeliek közül egyetlen szereplő Váro Margit kisasszony volt. És mégsem vagyok

elfogult, ha róla különösebb dicsérő hangon emlékezem meg. Coppeától „A roncs” cz. drámai költeményt adta elő. Előadása igazi művészet volt. Minden szavát a legtermészetesebb közvetlenség, s hangja a legfinomabb színezés volt.

Csak teljesen megértve és átérzve lehet oly tökéletes drámai erővel egy költeményt előadni. A szerző gyönyörű intenciója találkozt a nagyszerű előadó művészi felfogásával és a közönség szemében a könyvcspek meggyűltek.

A műsor 7 órára befejezést nyert.

Válasz.

Az „Alsófehér” f. évi márczius hó 31-én megjelent 26-ik számban „Czopf” című cikk írójának a következőket hozom becses tudomására.

Az áll. polg. leányiskola igazgatója éppen a főimn. ifjúsága által mult év decz. hó 19-én rendezett tánczszal egybekötött tornaestélyéből kifolyólag szerzett tapasztalatok után indulva intézkedett oly módon, hogy a tanítóképző-intézet tornaköri, ugyancsak tánczszal egybekapcsolt márcz. 29-iki tornaestélyén a polg. isk. I—IV. oszt. növendékei a műsört szüleik társaságában megnézhetik, azonban a tánczon részt nem vehetnek. Míg a kézimunka tanfolyam növendékeinek ugy a műsor, mint a tánczon való részvételre engedély adatott, miután a tornaestélyt követő nap elméleti előadásuk nem volt.

Akkor ugyanis, a midőn a tornaestélyt követő nap intézetemben 8-tól 1 óráig tartó tanítás van, a tanulási eredmény kockáztatása nélkül nem engedhető meg a növendékeknek, hogy éjfélig terjedő mulatságban vegyenek részt. Fegyelmi vétség terhe nélkül pedig a tornaestélyt követő napra szünetet nem adhattam, mert az 1900. évi 40863. sz. miniszteri rendelkezés szerint polg. iskolákban a husvétii szünidő virágvasárnaptól kezdődik. — Tehát téves cikkíróknak azon

Közös tenérviseles,

Népkepviselet,

Egyenlőség a törvény előtt,

Az urbériség megszüntetése,

Az ósiség eltörlése,

A sajtó felszabadítása.

Ezen eszmék feladata volt a nagy magyar nemzet megteremtése, megnemesítése. Ez a nemes levél a népfelség nevében nyerte legmagasabb hitelesítését. Szövegét Kossuth Lajos írta meg.

Zugó vihar száguld végig erdőn, mezőn, hegyen-völgyön. Utjában megingat, megráz, vagy ledönt minden akadályt; zuz, rombol, de a romok felett új, erősebb életet fakaszt; elűzi a fertőző miázmákat, megtisztítja a levegőt.

Igy száguldottak végig akkor egész Európán a francia szabad eszmék. Erejük hatásától recsegték, ropogtak a régi, korhadtt rendszerek. Hatásukat még azok az országok is megéreztek, melyeknek talajába a zsarnokság ősi időktől fogva csak a szolgaság magvait hintette: A nyomokon támadott mozgalmak mekötötték a zsarnokság kezét, hogy az emberi, a népjogok szabadabb mozgását ne akadályozhassa.

Magyarországon ezek az eszmék már tüzes nyelvekké változtak a reformokat hirdető és követelő vezéri férfiak és apostolok feje fölött. Köztük is kimagaslott, szinte megdicsőülten állott Kossuth Lajos. Márczius 4-diki beszédeben mintha isteni sugallat

szólt volna e szavakat: „Dynasztia iránt mely népeinek szabadságára támaszkodik, keletkezhetik lelkesedés, mert szívből hű csak szabad ember lehet. Akit nyomnak, az szolgálni fog, amíg kénytelen; de bürokrácia iránt lelkesedés nem keletkezik. Életet és vért adhatnak a népek szeretett dynasztiajokért, de egy nyomasztó kormányrendszer politikájáért egy verébfióknak sem lesz kedve meghalni soha! Bűrő és bajonet nyomoru kapocs.” A beszéd végén mint menydörgés hangzott el „a független felelős magyar miniszterium”, mint a nemzet sorsának intézője a szabad nép akaratából.

Erre a menydörgő szózatra a nemzet szívéből kitörő ézengés volt a fenséges visszhang márczius 15-dikén abban a csodás, vértelen forradalomban, mely egy nap alatt teremtette meg a rendi Magyarország helyett a demokratikus Magyarországot.

A kép körül ott lebeg azoknak a dicső ifjaknak emlékezte, akiket a nagy idők története „a márcziusi ifjúság” gyűjtő nevével örökített meg. Harezi riadójuk halhatatlan tolmácsa Petőfi. Amit Kossuth Lajosnak a nemzeti lélek sugalt, azt Petőfi a magyarok istenének nyelvére fordította le „Nemzeti dalában,” a szabad sajtó első termékében.

A csodás tünemények mind egymást követték. Kossuth Lajos szava áthallszott Bécsbe is. A császárváros vak hűséghez szokott népe föleszmélt s a Kossuth Lajos lélekkrázó szavaitól

allítása is, hogy intézetemben a tornaestélyt követő napon pihenés tett volna.

Ezekből látható, hogy az igazgatóság, nevelési következetlenséggel nem vádolható, sem az a bizonyos „czopf” kifejezés eljárására nem alkalmazható. Azon igazgatói intézkedésem pedig, hogy növendékeim a tél folyamán a kollégium ifjúságával a kollégium nyolciságában a tánczot együtt tanulták s a kollégium jégpályáján tantestületi személyes felügyeletem mellett együtt korecsolyáztak: ekes bizonyosság arra nézve, hogy a coeducatio elvei nem hogy mellőztetnének, hanem lehetőleg alkalmaztatnak. Mindezekből megállapítható, hogy az igazgatót nem a két intézet közti jó viszony felbontása vezéreltetett intézkedéseiben, hanem tisztán saját intézetének tanügyi érdeke.

Ha azonban a tanítóképző-intézet és a főgimn. ifjúsága — illetve vezetői — a jövőben azt óhajtják, hogy a vezetésem alatt álló intézet növendékei az ő általuk rendezett tánczozal egybekötött mulatságaikon részt vegyenek: sziveskedjenek azt oly napra tenni, mely után intézetemben előadás nincs. — A czikk mondataiban intézkedéseimre vonatkozó megjegyzéseit pedig visszautasítom, annál is inkább, mert a czikk szerzőjét ismervén, eljárásom elbírálásánál személyemmel szemben elfogult pedagógussal van dolgom.

Si tacuisses, philosophus mansisses.

Nagyenyed, 1913. márczius 31-én.

Dr. Szlávik Irénné,
áll. pol. isk. igazgató.

HIREK.

— **Husvétii istentisztelet a róm. kath. templomban.** Husvét első napján d. e. 10 órakor ünnepélyes szentmise lesz, mely alatt Gruber József D-moll miséjét éneklő „Előre” daloskör vegyeskara Veress István harmonium kísérete mellett. Felajánlásra (offertorium) Preyer G. „Ave Mária”-ját vegyeskar, vonós hármas és harmonium kíséret mellett éneklő dr. Limán

valami olyan álomszerű goodolata támadt, amelyet addig sohasem ismert: hogy a népek az isten nemcsak a császárakért teremtette. Sőt még az alkotmány fogalmáig is eljutott.

Ott vannak Bécs utcáin a magyar Argonauták az uralkodónak szóló országgyűlési felirattal. A mindig jóérzésű bécsi nép a szabadság soha nem élvezett örömétől itt-sulva tódul Kossuth Lajos elebe. Megtörténik talán a legnagyobb csuda. Sziveken, veséken átható szavaitól osztrákok és magyarok egymás keblére borulnak. A jelenet fenségessé magasztosul, mikor a nagy népvezér kiragadja a mellette álló polgárosszony kezéből a gyermeket, megcsókolja, magasra emeli, aztán így szól:

„Ime a szabad Ausztria jövődö polgára! A mi hivatásuk a szabadságért küzdeni, gyermekeink hivatása lesz a szabadság áldásait élvezni, de azt fönn is tartani. Nézzétek a gyermeket! Ha felnőtt férfivá, a szabadság már régen az emberiség közös birtoka leend. E gyermeké, az ifjúságé a jövő...”

A gyermek átölelte a nagy ember nyakát. A lelkesedés majdnem örjüngésbe csapott. Az anyák úgy tódultak Kossuth Lajoshoz, mint Isten küldöttéhez, hogy az ők gyermeküket is csókolja meg. A népek apostolának csókja áldást hoz rajjuk.

A küldöttség, a magyar Argonauták csakugyan elhozták az „arany gyapjút”, Magyar-

Emilné. Oltáriszentség kitételekor Rokitánszky Gy. „O salutaris hostia” cz. művét éneklő Laczédy-Joksmán Ödön dr. harmonium kíséret mellett. A mise végén Alleluját éneklő „Előre” daloskör vegyeskara, Evangélium után prédikál Heiser Mihály áldozópap, tanárjelölt. Ünnepmásodnapján prédikál Gógl Dezső áldozópap, tanárjelölt. Mind a három nap az istentisztelet d. e. 10 órakor kezdődik. — A husvétii ételek megáldása ünnepe első napján reggel 7 órakor lesz.

— **Ünnepi istentisztelet a református templomban.** Az ünnepi istentisztelet a következő beosztással tartatnak meg: Virágvasárnap szolgálat: Mátyás Ernő s. lelkész. Nagypénteken: Jancsó Sándor lelkész. Husvét első napján imádkozik és prédikál Jancsó Sándor, az urasztalanti segédkeznek: Dóczy Ferencz tanár s. lelkész, és Mátyás Ernő s. lelkész. Minden alkalommal közreműködik az egyházi énekkar is.

— **Unitárius istentisztelet.** Husvét másodnapján délelőtt 11 órakor, a leányiskola egyik tantermében, urvesora osztatással egybekötött unitárius istentiszteletet tart Gál Miklós torockószentgyörgyi lelkész.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vajna Janka nagyenyedi Jakab Ferencz marosújvári és Székely István magyarbágyói áll. el. iskolai tanítónőt illetve tanítókat pótlék élvezetével, igazgatókká léptette elő.

— **Anyakönyvi kinevezés.** Szász József vármegyei főispánja a magyarlapádi anyakönyvi kerületben Both Béla magyarlapádi áll. tanítót teljes hatáskörrel, a berzei anyakönyvi kerületben Rusz Miklós jogh. jegyzői irnokot korlátolt hatáskörrel anyakönyvvezető kelyetteseké nevezte ki.

— **Vármegyei városok államsegélye.** A belügyminiszter a városok segélyezésére szánt négy millió koronát felosztotta az ország városai között. Várme-

ország első független, felelős miniszteriumát.

A márcziusi napok áradata elseperte Metternichet s alkotmányt adott Ausztriának is.

Majdnem mesés gyorsasággal következett a nemzeti szabadság óriás épületének betetőzése a 48-as törvények megalkotásával, a Kossuth Lajos alkotóelképének emanációja.

Ekkor „a legnagyobb magyar” is félreteszi sötét aggodalmát; már nem támad, hanem a legszebb elismeréssel fizeti meg szép nevét.

— „Bátrabbak, akik magasabb, láthatatlan hatalmakkal látszanak szövetségben lenni, rövid napok alatt oly alapokra fektették hazánk jövőjét, amelyet mi hangya munkások talán sohasem lettünk volna képesek megalakítani”.

Az mondotta ezt Kossuth Lajosról, akitől származik ez a prófetai szózat: „Magyarország nem volt, hanem lesz.” Aki a 48-as törvényeket a nemzeti jövő alapjának tekinti.

* * *

Szomorú küldöttség tér haza Bécsből azon az uton, amelyen nem sokkal előbb a magyar Argonauták a szabadság aranygyapját hozták. Ajkukon bánatosan cseng a Rákóczi kesergője:

Jaj régi szép magyar nép,
Az ellenség téged mikép
Szaggat és tép...

Csak hogy ebből a sóhajtásból nem a csüggedés, kétségbeesés hangja hallszott. Szólt benne a jogos felháborodás, a meg-

gyénkben Gyulafehérvár 19.000, Nagyenyed 16.000, Vízakna 13.000, és Abrudbánya 11.000 korona államsegélyben részesült.

— **Kiállítás a torockói himzésekben.** Nagypénteken az enyedi városháza tanácstermében torockói himzésből kiállítást rendez Buzogány Elek, a torockói áll. isk. igazgatója. 3 torockói pártásleány árusítja a kisorsolando kézimunkák sorsjegyeit. A kiállítás délelőtt 8 órától délután 5 óráig díjlanul megtekinthető. A magyar népművészetnek egyik remeke a torockói magyaros díszítésű himzések, méltán ajánlhatjuk a közönség figyelmébe.

— **Megszöktek a balázsfalvi kasszafurók.** Foti Konstantin Kosztendako és Panajotti Konstantin Kosztendako, a balázsfalvi „Patria” takarékpénztár két elfogott görög betörője, márczius 26-áról 27-re virradó éjjel a gyulafehérvári kir. ügyészégi fogházból az ablakacsok kifűrészelese után megszöktek. A szökés körülményeit eddig még tisztázni nem sikerült és a hátrahagyott finom művű acélfűrészekből, meg a fogházat körülvevő falon talált lábnyomokból pusztán az volt megállapítható, hogy a betörőket külső társak segítettek a rendkívüli ügyességgel végrehajtott szökésükben. A titokzatos szökés ügyében a vizsgálat erősen folyik és a megszökött betörők kezrekerítésére is a legszelesebbkörű intézkedések tétettek.

— **A nagyenyedi Oltáregyesület** legutóbbi vallásos összejövetele alkalmából felajánlottak: U. Kovács Józsefné 25 kor., dr. Szász Pál 19 kor., Bereczky Miksa, Rada György 5—5 kor., özv. dr. Magyar Károlyné, Török Bertalan, Rass Károly 3—3 kor., dr. Asztalos Kálmán, N. N., dr. Müller Jenőné, id. Káló Géza 2—2 kor., Bedő Denes és Takács Vidor 1—1 korona. Kiknek szives támogatásukért, valamint a szereplők mindegyikének lelkes fáradságukért ez uton is halás köszönetemet nyilvánítom. Özv. U. Kovács Józsefné o. e. elnök.

sértett nemzeti önérték, szólott a végső fokozott elkeseredés a bécsi armány és hitszegés miatt, mely lábbal tiporta a már szentesített törvényeket, a jogait védő nemzetre küldötte Jellásichot rablóbandájával, fellázította a szabadságszerző magyar ellen a nemzetiségeket, kiket épen akkor emelt fel magához az egyenlőség, testvériség jegyében. A küldöttség kéréseinek elutasításával meghiusult az utolsó kísérlet is a kivitt szabadság békés uton való biztosítására.

Most már újabb erővel zugott végig az országon az a második meyhördés, mely július 11-dikén a Kossuth Lajos felhívó szózatára dördült meg ebben a történelmi nagy csattanásban: „Megadjuk!”

Ez volt Kossuth Lajos küzdelmeinek talán legfényesebb sikerük, mikor egyetlen parlamenti beszédével megteremtette a nemzeti hadsereget és az önálló magyar jegybankot. A Rákóczi megújult kesergőjéből már kihallatszott a szabadság veres küzdelmeire hívó tárogató elszánt hangja:

„Ugy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tárogatót, mely fölkiáltja a holtakat, hogy ha vétkesek vagy gyöngék, örök halálra visszasüljedjenek, — ha pedig van bennök életerő, örökre ébredjenek.”

A tárogató Kossuth Lajos ajkán ebben a fenségessé hymnuszban végezte harczi riadóját: „Leborulok a nemzet nagysága előtt.”

Vége köv.)

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“

nagyenyedi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet, tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések **Földes Ede** ur könyvkereskedésében eszkozlendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítások megtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyedi ügynöksége.

Házeladás.

Nagyenyeden **Mező-utca 22. ház szám** alatt egy kő- és téglából épült, cseréptetővel ellátott, két szoba és konyhából álló lakóház, a hozzá tartozó kerttel **f. évi április hó 9-én** (kedden) d. e. 10 órakor **Dr. Müller Zoltán** ügyvéd irodájában örök áron el fog adatni. 103 2-3

!!!

TÖBB PÉNZE

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szötteárukat

csak a nagyenyedi szövőgyárból

Árjegyzék ingyen küldetk.

HIRDETÉSEKET legjutányosabban felvesz kiadóhivatalunk.

A „Nagyszzebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyujt. Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyujtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

2, 2¹/₂ és 3 méteres hasított tölgyfa szőlőkaró kapható

Klemm Pál raktáraiban Nagyenyeden

99 2-4

!! Az ország legolcsóbb !! .. bevásárlási forrása .. Hosszu évek óta fennálló cipő, vászon, és fehérnemű-raktáram

sohasem hirdetett, s mégis az egész monarchiából elhalmoznak megrendelésekkel!

Vevőim köréből annyi felszólítást kaptam, hogy áruim kiválóságát és olcsóságát mindenkiel saját érdekében közöljem, hogy a nagylőzőség érdekét velem kielégíteni, amikor speciális áruimra figyelmét felhívom.

Nálam pld. egy pár férfi cipő tiszta boxbőr fűzős, vagy czugos csak 3 frt 80 kr

A sok ezer köszönő-levél közül álljon itt egy: Tek. Fischer Lipót urnak Péterréve.

A Ön által szállított tárgyakkal nagyon meg voltam elégedve, másoknak is ajánlhatom. B. Bárdyiné, Tövis 53 5-5

Kérjen terjedelmes árjegyzéket!

Fischer Lipót cipőraktára
Péterréve (Bácsmegeye)

Fajszió ujdonságok.

Elsőrendű oltványok Rip. Portális alanyon.

Alább, Máthiasz János úr kecskeméti hírneves hybridizateur egynehány legsikerültebb ujdonságait, mint a legkiválóbb csemegét ajánljuk. Ezen kiváló ujdonságok nemcsak felséges zamatajuk, hanem bő termőképességük által is meglepő különlegességek.

Muscat Sillay Máthiasz Jánosné 1 db. 5 K
10 „ 45 „
(Cas. rouge foncé x Musc. Ottonel) 100 „ 400 „

Muscat Máthiasz János 1 „ 4 „
10 „ 35 „
(Musc. Maderfeld court x Ch. Negropont.) 100 „ 300 „

Zrinyi Ilona 1 „ 4 „
10 „ 35 „
(Musc. Ottonel x Ezeréves Magyarország) 100 „ 300 „

Muscat Munkácsy József 1 „ 4 „
10 „ 35 „
(Diamantszőlő x Muscat Candia) 100 „ 300 „

Ezen kiváló szőlőfajok részletes ismertetése árjegyzékünk 21 és 22-ik oldalán található.

FISCHER és TÁRSAI
faiskolák és szőlőoltványtelepek
NAGYENYED.

Eladó szőlő.

Egy hold finom amerikai oltott termő szőlő, egy része csemege, más része borszőlő, 2000 koronáért eladó. Értekezni lelet **Dr. Matyás Mihálnál.**

70 5-5

Kútépítés.

Helyszínen gyártott vasbeton gyűrűkből csinálók kútát szükség szerint családi vagy gyári használatra. A kút az eddigieknél sokkal olcsóbb és jobb. Forrás kutatása és desztillálása biztos sikerrel jár, a mit több száz teljes eredménnyel már megépített kúttal tudok bizonyítani. — Költséglőirányzat és helyszíni szemle díjtalan.

Az általam épített kútakért tíz évi jótállást vállalok, fizetés csakis a munka átadása és eredménye esetén teljesítendő.

Kútak munkálat alatt jelenleg a kultur-mérnöki hivatal udvarán, Varró Róza, ifj. Graf János, Incze István, Benyovits Mór, dr. Dobozy Vilmos uraknál, továbbá a város Bethlen-utcai kutja. A n. e. közönségnek a jelzett helyeken a nap bármely órájában rendelkezésre állók.

Tisztelettel
Gabos Mihály,
Erdély első kútépítő speciálistája.
Nagyenyed. Főter 34.

340 12-25

*Csak azoknak
a cigarettáknak,
a kik egészségükre való tekintettel
nem sajnálják naponta 1-2 fil-
lérrel többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

*Crossi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák kross- és szenny-
más valamint sziradék/ügymezést
Ambreij nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van víznyomással a védjegy
és a gyáros aláírása, Modiano*

Főraktár: **Czirner J. József**
dohány nagy- és különlegességi árudájában.

26 0 1 15

Friss töltésű bor- és gyógyvizekből következő választékot nyujtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi árszen, Répáti, Salvator, Siculia és Sztojkaik hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi hazai keserűvizek.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnyomda Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.